

ЗАЦІКАВЛЕНІ СТОРОНИ ПРОЦЕСУ ВПРОВАДЖЕННЯ ПОЛІТИКИ ЕКО-ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПАРКІВ В УКРАЇНІ

Клещов Антон Йосипович

канд.техн.наук, Національний координатор проекту
Організація Об'єднаних Націй з промислового розвитку

Впровадження політики еко-індустріальних парків (ЕІП) включає різноманітні аспекти сфер політики, зокрема економічної, інвестиційної, екологічної, промислової, фінансової, територіальної і регіональної стратегічної орієнтації, а також планування використання земельних ресурсів. Цей процес передбачає створення різноманітних взаємозв'язків між відповідними учасниками політики. Оцінка зацікавлених сторін є загальноприйнятим методом для розуміння взаємодії між суб'єктами господарювання, місцевою владою, громадським суспільством та урядом [1]. В національному масштабі в Україні виявлено три рівні зацікавлених сторін, рис. 1.

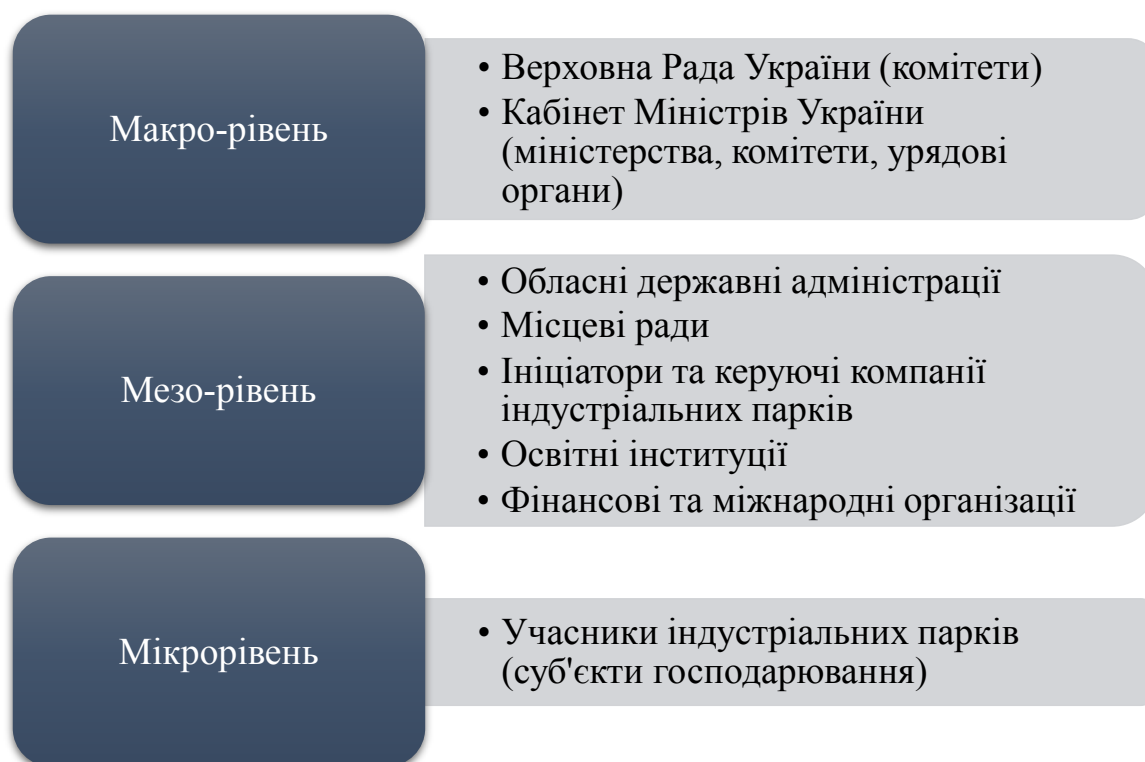

Рис. 1. Рівні зацікавлених сторін процесу впровадження концепції ЕІП в Україні

Відповідно до рис. 1, до розроблення та впровадження політики ЕІП в Україні має долучатись значна кількість стейкхолдерів. На основі оцінки стейкхолдерів за впливом, на основі інструменту UNIDO policy tool [2], складено матрицю зацікавлених сторін, рис. 2.

Оцінка впливу побудована на основі інструменту підтримки політики ЕІП для України, який оцінює вплив та зацікавленість зацікавлених сторін, розглядаючи 11 ключових питань за такими напрямками:

- Рівень впливу: зацікавлені сторони впливають на позиціонування, стимулюючи розвиток ІП та / або ЕІП.
- Рівень інтересу: організаційні та мотиваційні інтереси в концепції ІП (ЕІП).

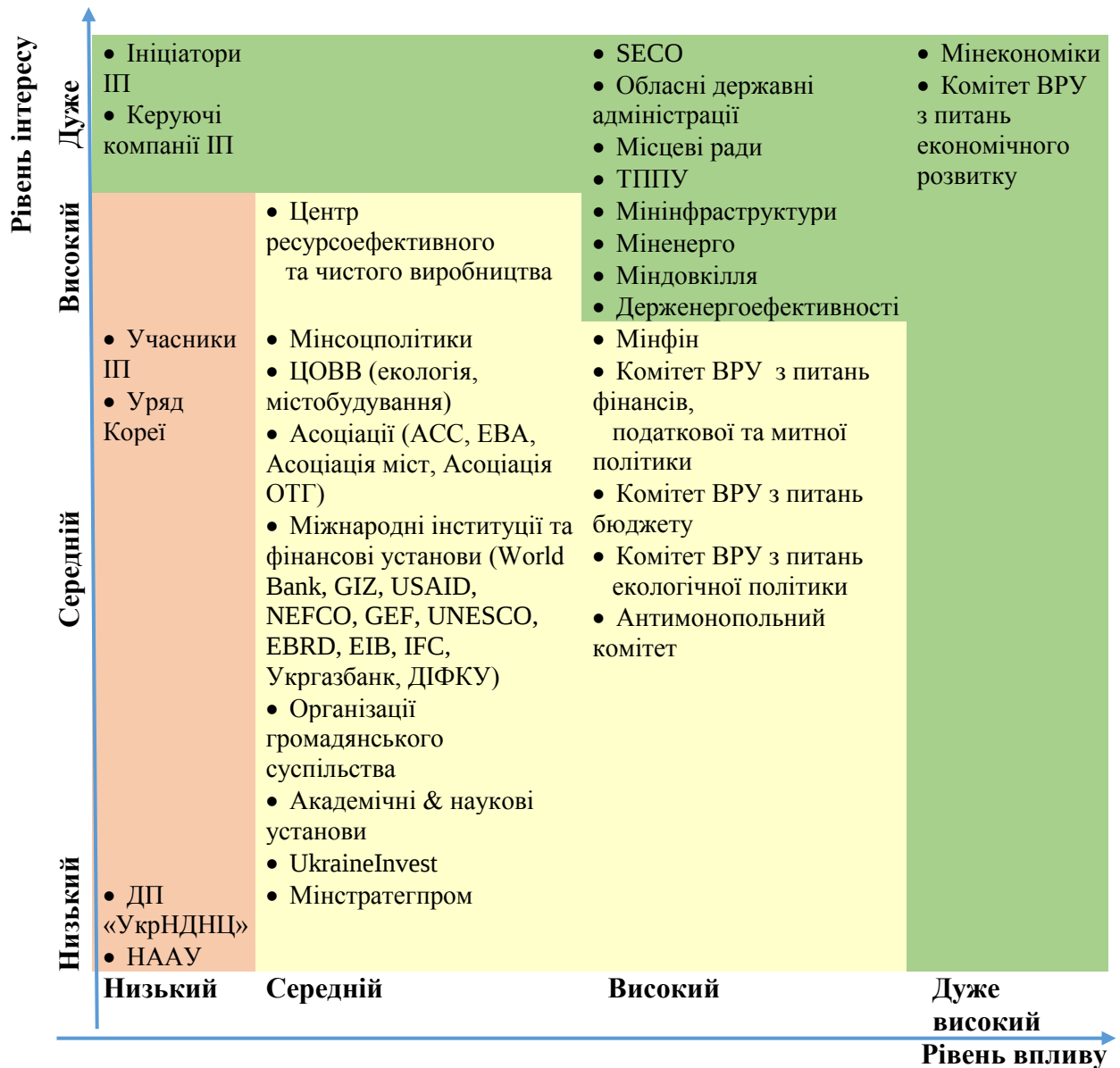

Рис. 2. Матриця зацікавлених сторін процесу впровадження концепції ЕІП в Україні [1]

Ключові зацікавлені сторони (зелені рамки): відіграють особливо важливу роль у втіленні політики ЕІП, рис. 2. Ці зацікавлені сторони відіграють провідну роль у позиціонуванні політики ЕІП, її формуванні, розробленні законодавства у сфері ЕІП (Міністерство розвитку економіки України, Комітет Верховної Ради України з питань економічного розвитку), інтеграції визначення ЕІП у Проект Стратегії розвитку промислового комплексу України на період до 2030 року, а також співпраці з іншими ключовими зацікавленими сторонами (Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України, Міністерством охорони навколишнього середовища та природних ресурсів, Міністерство енергетики,

Водночас, доцільно залучати до співпраці Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості України, оскільки в листопаді 2020 року це Міністерство стало головним у формуванні Проекту Стратегії розвитку промислового комплексу України на період до 2030 року.

Торгово-промислова палата України у цьому процесі може надавати узагальнені погляди та очікування підприємств ключовим зацікавленим сторонам.

Обласні державні адміністрації, місцеві ради та їх виконавчі органи, хоча і не беруть участі у прийнятті рішень на національному рівні, в той же час, вони надають можливості для створення ЕІП на місцевому рівні та затверджують місцеву бюджетну підтримку і місцеві податкові пільги.

Первинні зацікавлені сторони (жовті рамки): мають значний рівень впливу та інтерес в політиці ЕІП, їх вплив є високим, але інтерес недостатньо високим, рис. 2. Такі зацікавлені сторони, як Міністерство фінансів, Комітет Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики, Комітет Верховної Ради з питань бюджету та Антимонопольний комітет в основному впливають на економічні стимули для ЕІП і можуть підтримувати створення політики ЕІП.

Участь НААУ та УкрНДНЦ у розробленні політики ЕІП може полягати в їх участі у формуванні (або перегляді) системи стандартів та органів з оцінки відповідності для впровадження системи стандартизації для ЕІП (у разі взяття такого підходу за основу урядовими органами).

Другорядні зацікавлені сторони (помаранчева рамка): мають інтерес і водночас низький рівень впливу на прийняття рішень на національному рівні, рис. 2.

Компанії – учасники ІП, зацікавлені у реалізації законодавства для ЕІП та у вигодах для операційної діяльності та економічних результатів.

Висновки. Політика ЕІП є складною, багатовекторною, мультидисциплінарною та наскрізною, тому її формулювання, впровадження та моніторинг вимагають високого рівня міжвідомчої співпраці як уряду, так і з представниками ІП, бізнесом та громадянським суспільством. Тому, визначення зацікавлених сторін процесу впровадження політики ЕІП в Україні є одним із ключових її етапів.

Список використаних джерел:

1. Звіт з оцінки стейкхолдерів. (2021). UNIDO. February 18, 2024, https://geipp-ukraine.org/wp-content/uploads/2022/01/Stakeholders_Report_GEIPP_Ukraine_ua.pdf
2. Інструмент з підтримки політики ЕІП - екоіндустріальні парки (ЕІП): Проект Geipp ukraine. Екоіндустріальні парки (ЕІП) | Проект GEIPP Ukraine. (2023, December 18). <https://geipp-ukraine.org/instrument-z-pidtrymky-polityky-eip/>